9.2 Texte/Übungen

I. "Gopāla geht zum Guru"

1. गुरुभ्यः शिष्या ज्ञानं लभन्ते। 2. तस्माच्छिष्या गुरोराश्रमे निवसन्ति। 3. शिष्याणां भक्तिरुद्योगश्च गुरुभ्यो रोचेते। 4. अतो गुरवः शिष्येषु पुत्रवत् स्निह्यन्ति।

5. एकदा प्रातर्गोपालो गुरोर्गृहं गच्छति स्म। 6. अतः प्रभृति गोपालो गुरुणा सह तस्याश्रमे न्यवसत्। 7. यदा गोपालो गुरोर्गृहं प्राविशत् तदा गुरुर्गृहे नाभवत्। 8. गुरुरुद्याने तरोरधो भूमावसीदत्। 9. तत्र वायुरवहत्। 10. तरोः पश्चाद्धेनुरतिष्ठत्। 11. गुरुस्तत्र ध्यानं करोति स्म। 12. गोपालो गुरुमुपागच्छत्। 13. तदा गुरुर्गोपालमपश्यत् तं चाह्वयत्। 14. गोपालो गुरुमागच्छत् तं चानमत्। 15. सहसा गृहाच्छिष्या अप्यागच्छन्। 16. तेऽपि गुरुमनमन्। 17. तदा शिष्या गुरोः पुरतो भूमावुपाविशन्।

18. गुरुः शिष्याश्च देवं प्रार्थयन्। 19. ते सूक्तैरीश्वरमपूजयन्। 20. द्वौ बालौ सूक्तान्यगायताम्। 21. तदा बाला गुरुणा सह सूक्तान्यगायन्। 22. पश्चात् सेवको गुरवे जलमानयत्। 23. गुरुर्जलमपिबच्छिष्यांश्चावदत्। 24. उपदेशमधुना यच्छामि। 25. कामः क्रोधो लोभश्च त्रयो नराणां दुःखस्य कारणानि सन्ति। 26. यदा तान् त्यजथ तदा मोक्षं लभध्वे। 27. यदा श्रुतीरुद्योगेन पठथ तदा ज्ञानं लभध्वे। 28. यदा ज्ञानं लभध्वे तदा हृदये शान्तिं विन्दथेति। 29. गुरोरुपदेशः शिष्येभ्यो रोचते स्म। 30. सद्यस्ते श्रुतीनामध्ययनमारभन्ते स्म।

31. सहसा मेघा भानुमच्छादयन्। (Siehe Grammatik 9.8.) 32. मेघेभ्यो जलस्य बिन्दवोऽपतन्। 33. गिरीणां शिखरेभ्यो वायुरवहत्। 34. वायोर्बलात् तरूणां पत्त्राण्यपतन्। 35. विहगास्तरोरुड्डयन्ते स्म। 36. द्वौ कपी शीघ्रं वनमधावताम्। 37. बाला वृष्टेर्भयाद्गृहमधावन्। 38. किंतु गुरुर्नोदतिष्ठत्। 39. स तरोरधोऽसीदत् पुनश्च ध्यानं करोति स्म॥

9.2. Gopala geht zum Guru

1. gurubhyaḥ śiṣyā jñānaṃ labhante |
   Die Schüler gewinnen Erkenntnis von den Gurus.

2. tasmāc chiṣyā guror āśrame nivasanti |
   Deshalb wohnen die Schüler im Ashram des Gurus.

3. śiṣyāṇāṃ bhaktir udyogaś ca gurubhyo rocete |
   Die Hingabe und Anstrengung der Schüler gefällt den Gurus.

4. ato guravaḥ śiṣyeṣu putravat snihanti |
   Deshalb lieben die Gurus die Schüler wie Söhne.

5. ekadā prātar gopālo guror gṛhaṃ gacchati sma |
   Einst ging Gopala morgens zum Haus des Gurus.

6. ataḥ prabhṛti gopālo guruṇā saha tasyāśrame nyavasat |
   Von da an wohnte Gopala mit seinem Guru zusammen in dessen Ashram.

7. yadā gopālo guror gṛhaṃ prāviśat tadā gurur gṛhe nābhavat |
   Als Gopala ins Haus des Gurus eintrat, war dieser nicht zu Hause.

8. gurur udyāne taror adho bhūmāv asīdat |
   Der Guru sass am Boden unter einem Baum im Garten.

9. tatra vayur avahat |
   Dort wehte der Wind.

10. taroḥ paścād dhenur atiṣṭhat |
    Hinter dem Baum stand eine Kuh.

11. gurus tatra dhyānaṃ karoti sma |
    Der Guru meditierte dort.

12. gopālo gurum upāgacchat |
    Gopala näherte sich seinem Guru.

13. tadā gurur gopālam apaśyat taṃ ca ahvayat |
    Dann sah der Guru Gopala und rief ihn.

© 2021 Peter Meyer & Ralph M. Steinmann. Alle Rechte vorbehalten.

14. gopālo gurum āgacchat taṃ ca anamat |
Gopala kam zum Guru und verneigte sich vor ihm.

15. sahasā gṛhāc chiṣyā apyāgacchan |
Plötzlich kamen auch Schüler aus dem Haus herbei.

16. te ’pi gurum anaman |
Auch sie verneigten sich vor dem Guru.

17. tadā śiṣyā guroḥ purato bhūmāv upāviśan |
Dann setzten sich die Schüler vor dem Guru auf den Boden.

18. guruḥ śiṣyāś ca devaṃ prārthayan |
Der Guru und die Schüler beteten zu Gott.

19. te sūktair īśvaram apūjayan |
Sie verehrten Gott mit (vedischen) Hymnen.

20. dvau bālau sūktāny agāyatām |
Zwei Jungen sangen (vedische) Hymnen.

21. tadā bālā guruṇā saha sūktāny agāyan |
Dann sangen die Jungen mit dem Guru zusammen (vedische) Hymnen.

22. paścāt sevako gurave jalam ānayat |
Danach brachte ein Diener dem Guru Wasser.

23. gurur jalam apibac chiśyāṃś cāvadat |
Der Guru trank das Wasser und sprach zu den Schülern:

24. upadeśam adhunā yacchāmi |
«Ich erteile jetzt eine Unterweisung.

25. kamaḥ krodho lobhaś ca trayo narāṇāṃ duḥkhasya kāraṇāni santi |
Sinneslust, Zorn und Habgier – diese drei sind die Ursachen für das Leid der Menschen.

26. yadā tān tyajatha tadā mokṣaṃ labadhve |
Wenn ihr diese fahren lasst, dann erreicht ihr Befreiung.

© 2021 Peter Meyer & Ralph M. Steinmann. Alle Rechte vorbehalten.

27. yadā śrutīr udyogena paṭhatha tadā jñānaṃ labadhve |
Wenn ihr die heiligen Texte (d.h. die vedischen Offenbarungen) fleissig lest, dann erlangt ihr Erkenntnis.

28. yadā jñānaṃ labadhve tadā hṛdaye śāntiṃ vindatheti |
Wenn ihr zur Erkenntnis gelangt, dann findet ihr inneren Frieden.» (Frieden im Herz)

29. guror upadeśaḥ śiṣyebhyo rocate sma |
Diese Unterweisung des Gurus gefiel den Schülern.

30. sadyas te śrutīnām adhyayanam ārabhante sma |
Sogleich begannen sie mit dem Studium der heiligen Schriften.

31. sahasā megha bhānum acchādayan |
Auf einmal verdeckten Wolken die Sonne.

32. meghebhyo jalasya bindavo ’patan |
Wassertropfen fielen aus den Wolken.

33. girīṇāṃ śikharebhyo vāyur avahat |
Von den Gipfeln der Berge wehte ein Wind.

34. vāyor balāt tarūṇāṃ pattraṇy apatan |
Durch die Stärke des Windes fielen Blätter von den Bäumen.

35. vihagās taror uḍḍayante sma |
Vögel flogen vom Baum auf.

36. dvau kapī śīghraṃ vanam adhāvatām |
Zwei Affen rannten schnell in den Wald.

37. bālā vṛṣṭer bhayād gṛham adhāvan |
Die Jungen rannten aus Angst vor dem Regen ins Haus.

38. kiṃtu gurur nodatiṣṭhat |
Aber der Guru stand nicht auf.

39. sa taror adho ’sīdat punaś ca dhyānaṃ karoti sma ||
Er blieb unter dem Baum sitzen und meditierte wieder.

© 2021 Peter Meyer & Ralph M. Steinmann. Alle Rechte vorbehalten.

Hilfestellungen zu 9.2 «Gopāla geht zum Guru»

Satz 1: ज्ञानं = jñānaṃ

Satz 2: tasmāc chiṣyā = tasmāt śiṣyā, nach Sandhi 43
guror āśrame, nach Sandhi 9

Satz 3: bhaktir udyogaś ca, nach Sandhis 9 und 5

Satz 5: guror gṛhaṃ, nach Sandhi 9

Satz 6: tasyāśrame nach Sandhi 11 = «in dessen Āśram»
nyavasat: von ni + √vas (1. Par.) ni-a-vas → nyavas → L 9.4.4

Satz 7: prāviśat: von pra + √viś (6. Par.) pra-a-viś → prāviś → L 9.4.4
nābhavat = na abhavat: von √bhū(1. Par.)

Satz 8: gurur udyāne nach Sandhi 9
taror adho: adhaḥ ist eine Postposition mit Genitiv: «unter einem Baum»
bhūmāv asīdat, nach Sandhi 29; bhūmāv aus Lokativ Sg. bhūmau (bhūmi, f.)

Satz 10: paścād dhenur atiṣṭhat, nach den Sandhis 35 und 9, «paścāt» hier Postposition mit Genitiv

Satz 13: च अह्वयत् = ca ahvayat, von √hve (1. Par.)

Satz 15: gṛhāc chiṣyā = gṛhāt śiṣyā, nach Sandhi 39

Satz 16: te api = auch sie (Nom. Pl. m. des Demonstrativpronomens tad = sie, die, diese); Sandhi 24

Satz 17: vgl. mit Satz 8

Satz 19: sūktair īśvaram, nach Sandhi 9, sūkta (n.) = Hymne, hier im Instr. Pl.

Satz 20: sūktāny agāyatām, nach Sandhi 21

Satz 22: jalam ānayat: der Verbteil stammt von √nī (1. Par.)

Satz 23: apibac chiśyāṃś cāvadat = apibat śiṣyāṃś ca avadat (Sandhis 43 und 50)

Satz 25: «trayo» ist das Subjekt des Satzes: kamaḥ krodho lobhaś ca – diese drei sind …

Satz 27: śrutīr udyogena, nach Sandhi 9
ज्ञानं vgl. Satz 1

Satz 28: vindatheti = vindatha iti nach Sandhi 14

Satz 30: ārabhante: die Verbform stammt von √ ārabh(1. Ātm.)

Satz 31: Die Verdoppelung von ch zu cch zwischen Vokalen im Inlaut findet immer statt (Wackernagel, Bd. 1, §133). Lehmanns Erklärung ist etwas ungenau; wir haben hier keinen Satz-, sondern einen Wortsandhi, aber im Resultat hat er recht.

Satz 32: bindavo Nom. Pl. bindu (m.) mit Sandhi 2

Satz 34: pattraṇy apatan, nach Sandhi 21

Satz 35: vihagās taror uḍḍayante, nach den Sandhis 7 und 9; die Verbform von √uḍḍī (1. Ātm.) (uḍḍī = auffliegen). Bei uḍḍī haben wir folgenden Ablauf: Das Präfix heisst ud, das d wird nach Auslautgesetz (siehe unsere Grammatik, S. 8) und nach der «Extraregel» von Lehmanns Grammatik 6.9 (was ja eben keine Extraregel ist) zu ut und nach Sandhiregel 42 zusammen mit der √ḍī zu uḍḍī. Amen!

Satz 36: verunglückte Worttrennung: vana-m («in den Wald»)

Satz 37: vṛṣṭer bhayād gṛham, nach den Sandhis 9 und 34

Satz 38: kiṃtu gurur nodatiṣṭhat nach den Sandhis 9 und 15; die Verbform stammt von √utthā (1. Par.) ursprünglich ud-sthā / ud-tiṣṭhati, die Imperfektform also ud-a-tiṣṭhat

Satz 39: taror adho'sīdat, nach den Sandhis 9 und 2; adhaḥ vgl Satz 8